

**Ondernemersavond gemeente Medemblik
gehouden op 29 oktober 2019 vanaf 20.00 uur
in het werkcafé van het stadhuis in Wognum**

Daniël van Delden (organisator van de gemeente Medemblik)
Henk Feitsma (gespreksleider)

De gespreksleider heet het grote aantal aanwezigen om 20.03 uur welkom en stelt zichzelf voor.

De vervolgstap van deze avond is het informeren van het college en de gemeenteraad. Dit proces duurt al heel lang en er zijn veel buitenlandse werknemers. De huisvesting moet goed geregeld worden, zodat het proces goed gaat. De arbeiders moeten niet alleen werken, maar ook uitrusten en recreëren. Dat raakt de gemeente. De uitdaging van de gemeente is te zorgen dat de mensen een fijne en veilige plek krijgen en dat de gemeentelijke administratie op orde is. Dan is iedereen heel tevreden.

Vanavond kijken we hoe we de werkgevers en huisvesters met de gemeente samen krijgen om elkaar te helpen.

Na de pauze worden de aanwezigen verdeeld over twee tafels voor het gesprek.

Hierna volgt een gezamenlijke terugkoppeling. De inbreng van vanavond is heel belangrijk.

Werkgever 1 zit in een van de grootste panden in Zwaagdijk en biedt veel werkgelegenheid. Action maakt behoorlijk gebruik van buitenlandse werknemers en heeft er baat bij als zij in de omgeving gehuisvest kunnen worden. Werkgever 1 is verantwoordelijk voor de Benelux en ziet daardoor ook hoe het elders gaat. In Limburg is ook een distributiecentrum van dit bedrijf. Daar wordt huisvesting gefaciliteerd waardoor er minder problemen zijn. De gemeente Medemblik zou in Echt moeten kijken en daar een voorbeeld aan nemen. De huisvesting van de bureaus wordt gecontroleerd, dus de huisvesting moet goed en gekeurd zijn, maar er mag ook geen overlast zijn. De registratie naar het bedrijf zit snor, maar of dat bij de gemeente ook zo is, weet hij niet.

De gespreksleider vraagt wie ervaring heeft met huisvesten.

Werkgever 2 huisvest dertig buitenlandse werknemers in het seizoen. Zij schrijven de mensen die komen werken in het voorjaar in en eind van het seizoen zorgen zij voor de uitschrijving uit de Basis Registratie Personen. Het vraagt wel veel inspanning.

Uitzendbureau 1 vraagt over welke registratie het gaat; het nachtregister of de BRP. De gespreksleider merkt op dat dit mooi in het verhaal van de gemeente past.

Daniël van Delden stelt zichzelf voor als accountmanager vanuit economische zaken van de gemeente Medemblik. Het is belangrijk dat geïnvesteerd wordt en dat er bedrijvigheid is in de gemeente. Het onderwerp raakt de collega's - inschrijven BRP, maar ook toezicht, handhaving en vergunningen. Van Delden wil dat het goed gaat in Medemblik en dat het makkelijk gaat. Hij neemt de aanwezigen mee in waar we nu staan.

Onderzoeksbureau Rigo heeft een evaluatierapport opgesteld en naar de gemeenteraad gestuurd. Straks worden conclusies en aanbevelingen aangehaald.

Maandag 4 november 2019 is er een themaraad waarin de raads- en commissieleden worden bijgepraat over het onderzoeksrapport. Alleen de raads- en commissieleden en de

presentator komen dan aan het woord. Vandaag is deze avond georganiseerd om te horen welke kansen de werkgevers, huisvesters en gemeente zien. De input van vanavond is één van de vele bouwstenen voor het nieuwe beleid dat volgend jaar wordt vastgesteld.

Tien aanbevelingen uit het evaluatierapport:

erken het belang van buitenlandse werknemers

overweeg meer grootschalige huisvesting;

korte procedures;

goede informatievoorziening;

uitvoering beleid van de gemeenteraad naar het college;

maak inschrijving zo makkelijk mogelijk;

naar één duidelijk beleidsdocument;

actualiseer de taakstelling op regionaal niveau;

zorg voor voldoende capaciteit op inschrijving en handhaving;

meer aanbod voor een diverse groep, short en midstay.

Dit alles leidt tot meer huisvestingsmogelijkheden.

Ondernemer 4 is van mening dat de zeven West-Friese gemeenten beleid op elkaar moeten afstemmen. Van Delden reageert dat het sneller is door eerst eigen beleid te maken en daarna gezamenlijk verder te gaan. Het inschrijven moet zo makkelijk mogelijk zijn. In het Westland is dat al geregeld en dat wil de gemeente Medemblik overnemen.

Waarom registreren? Wettelijke plicht van de inwoner via BRP of RNI, maar ook voor de veiligheid en het beleid.

Gevraagd wordt voorzichtig te zijn met het woord 'wonen' maar liever te spreken over 'verblijven', want daarin zit een verschil.

Van Delden vervolgt dat inschrijven in de BRP nodig is als men meer dan vier van de zes maanden verblijft. De RNI (Registratie Niet-Ingezetene) is ervoor als men korter dan vier maanden hier verblijft. Men krijgt dan wel een burger servicenummer. Dit is heel belangrijk. Bij een inschrijving in de RNI is een nachtregister vereist, want men verstrekt logies. Op basis hiervan kan forenzen- of toeristenbelasting geheven worden.

Wie heeft wie nodig? De gemeente heeft werkgevers nodig, maar ook andersom. Eigenlijk gaat het om de huisvester, werkgever en gemeente die elkaar nodig hebben.

Voor de werknemer is inschrijven een wettelijke plicht, dus dat mag niet belemmerd worden door de werkgever of huisvesterhuisvest. Het voordeel van inschrijven voor de werkgever is dat er geen forenzen- of toeristenbelasting moet worden betaald. Medewerking van huisvesters en werkgevers kan voowaarde zijn voor de gemeente om mee te werken aan huisvesting.

Foto/Quiz: Hoeveel mensen wonen hier? In sommige huizen verblijven 22 personen in één woning. Ook voor de brandweer is het belangrijk om te weten hoeveel mensen in een pand wonen, mede daarom wil de gemeente dit goed op orde hebben. Het is ook nog om goed te registreren, voor het maken van beter beleid. Hoeveel arbeidsplaatsen? Hoeveel bedden? Waar wonen en werken de buitenlandse werknemers? Opgemerkt wordt dat de diverse rapporten toch een duidelijk beeld voor de gemeente zouden moeten geven om hoeveel werknemers het in totaal gaat. Maar de landelijke cijfers zijn niet voldoende, we hebben de werkgevers nodig om goed inzicht te krijgen in aantallen. De informatie moet door iedereen

gedeeld worden. De gemeente moet ook weten waar de mensen slapen om samen met ondernemers tot een oplossing te komen.

Een goed voorbeeld is de samenwerking met Verdonk Broccoli.

De gespreksleider informeert of er vragen of opmerkingen zijn over wat getoond is door Van Delden.

Opgemerkt wordt dat voor Noord-Holland-Noord al een veel exacter onderzoek is gedaan.

De gemeente Medemblik wilde hier destijds niet aan meedoen, maar heeft de boot hiermee gemist.

Ondernemer 5 is bij (bijna) alle raadsvergaderingen geweest. Dit heeft geleid tot het huidige rapport. Nog is bij de raad onbekend om welke aantallen het gaat. Men kan ook op het gevoel afgaan. Hier zijn misschien nog wel meer aantallen dan in NHN. Ondernemer 5 is van mening dat men regionaal wil samenwerken. De gemeente Hollands Kroon heeft een prachtige kadernotitie. Neem die als leidraad. Nu wordt Q3/Q4 2020 pas het beleid vastgesteld en dat duurt volgens hem te lang.

De gespreksleider concludeert dat men bij de collega gemeenten wil kijken en waar passend delen van goed beleid overnemen.

Van Delden meldt dat op ambtelijk niveau gekeken is naar andere gemeenten. Alleen op ambtelijk niveau is niet voldoende, er moet ook worden gekeken door degenen die hier de beslissingen nemen en dat is de gemeenteraad. Gemeente Hollands Kroon heeft dit probleem misschien wel veel eerder erkend, maar in de gemeente Medemblik is dat nog onvoldoende gedaald bij de gemeenteraad.

Ondernemer 6 is van mening dat we hier nergens komen, ook niet over drie jaar.

Ondernemer 7 vraagt de aanwezigen hoeveel buitenlandse werknemers men denkt dat hier zijn.

Ondernemer 8 wil dat specificeren in agrarisch en overig.

Ondernemer 7 is van mening dat de agrariërs het voor henzelf goed geregeld hebben. Er zijn ook andere prachtige bedrijven, maar daarvan is niet bekend hoeveel mensen zij aan het werk hebben. Nu wordt opnieuw begonnen en wordt gedacht aan grootschalige huisvesting met 1.000 á 1.500 bedden. Op korte termijn moeten beslissingen genomen worden, want er ligt een prachtig plan.

Zijn er meer dan 5.000 buitenlandse werknemers die hier verblijven die niet geregistreerd zijn?

De gespreksleider noemt het een interessante vraag. De schattingen voor NHN, inclusief Agriport, lopen uiteen tot 30.000 personen.

Er wordt op gewezen dat in Zaandam 3.000 tot 4.000 duizend buitenlandse werknemers werken, maar de gemeente Zaandam sluit hier de ogen voor.

De gespreksleider vat samen dat er andere gemeenten zijn die de huisvesting en registratie op orde hebben en dat de aanbeveling is om de goede dingen daarvan over te nemen.

Er wordt benadrukt dat er een oplossing moet komen en of dat voor 10.000 of 30.000 buitenlandse werknemers moet zijn, maakt niet uit. De huisvesting en inschrijving moet goed geregeld worden.

Ondernemer 8 hoort mensen specifieke projecten opnoemen, maar dat is niet het doel van vanavond. Men moet komen tot een juiste adequate huisvesting voor de buitenlandse werknemers die hier zo hard nodig zijn. Ga het gesprek aan en ga gezamenlijk naar de gemeente om te zorgen dat het goed geregeld wordt.

De gespreksleider constateert dat andere gemeenten verder zijn met het beleid. Hij stelt voor te kijken wat andere gemeenten doen. De aanwezigen vinden nieuw beleid goed, maar als dat nog een jaar moet duren, duurt dat te lang.

Opgemerkt wordt dat de gemeente Drechterland het advies van de agrarische adviescommissie (ABC) gebruikt om aan te tonen hoeveel huisvesting nodig is. Het is geen koehandel, dus men moet een basis stellen. Als de adviescommissie beslist dat een bedrijf meer huisvesting nodig heeft, zou de gemeente hieraan mee moeten werken. Nu worden beslissingen in de raad genomen en gekozen voor veilige aantallen, maar dat functioneert in de praktijk niet.

De gespreksleider zegt dat de aanbevelingen na de pauze in twee tafels worden doorgenomen. Dan mogen de beste oplossingen voorbij komen, maar ook nieuwe oplossingen zijn van harte welkom.

Er wordt op gewezen dat veel wordt gevraagd naar aantallen. De West-Friese Bedrijvengroep zou onderzoek hebben gedaan. Zij komen op meer dan 10.000 bedden waaraan gebrek is in West-Friesland. Dat aantal bedden moet erbij komen. De mensen die nu al een bed hebben, worden niet meegeteld. Er zijn jarenlang te weinig woningen gebouwd in West-Friesland. De WBG is van mening dat woningen niet voor buitenlandse werknemers zijn, maar wel voor migranten die zich hier permanent willen vestigen of voor de West-Friese jeugd. Bedrijfspannen en bedrijventerreinen zijn voor de bedrijvigheid.

De gespreksleider hoort dat buitenlandse werknemers in Amsterdam werken, maar hier verblijven. Hij vraagt of West-Friesland zit te wachten op mensen van de EMA (Europees medicijnen agentschap). Dit is niet iets dat door alle aanwezigen gedeeld wordt.

Ondernemer 9 wil proberen de schaal van de regio waarbinnen huisvesting gerealiseerd wordt groter te trekken. De gemeenten Hollands Kroon, Schagen en Den Helder horen daar ook bij en zij lopen twee jaar voor op de gemeente Medemblik. De kop van Noord-Holland en Medemblik moeten veel mensen huisvesten. Er moet gekeken worden hoe dat opgelost wordt. Er zijn geen huisvesters die bouwen voor leegstand. Er worden 450 bedden op de Robbenplaat gebouwd. Hier zijn negen klanten voor, met dezelfde vraag. Er wordt ook gebouwd in Schagen. Er is vraag naar 6.000 of 7.000 bedden. De gemeente Medemblik moet haast maken om deze ontwikkeling bij te houden.

De gespreksleider concludeert dat de huisvesting goed en voldoende geregeld moet worden. Daarin hebben we elkaar nodig. Andere gemeenten zijn soms verder met hun beleid.

De eerste opgave is samen met de aanwezigen de urgentie bij de gemeenteraad naar voren te brengen. Op dit moment zijn de mensen die besluiten nemen – de gemeenteraad – soms tegen initiatieven, ‘not in my backyard’. Soms moet je een beetje pijn leiden, een beetje mensen boos maken, maar er moeten stappen gezet worden. Dat is de grootste missie, zodat de gemeenteraad beseft dat meer gedaan moet worden dan afgelopen tijd gedaan is.

Voorbeeld van een ondernemer die al samenwerkt met de gemeente om in te schrijven.

Ondernemer 10, met dertig bedden, doet het zoals de gemeente het wil, maar het is moeilijk. Als de mensen op het bedrijf zijn, is het nog niet klaar. Vijf jaar geleden is het bedrijf begonnen met het inschrijven van buitenlandse werknemers. Zij gaan met mensen naar het gemeentehuis, terwijl de werknemers onze taal niet spreken. De werknemers hebben een verklaring van inwoning nodig, maar ook een geboorteakte, huwelijksakte et cetera. Er moet dus iemand mee die kan communiceren tussen de gemeente en arbeider. Mevrouw Van den Berg zorgt dat de papieren ingevuld klaar zijn. Voorheen kon zij de werknemers goed helpen bij het in- en uitschrijven. Sinds de komst van de verscherping van de Wet op de Privacy krijgen de werknemers persoonlijk een brief opgestuurd, maar zij kunnen die niet lezen en melden het niet altijd bij het bedrijf. Soms hebben de werknemers al een aantal weken gewerkt zonder dat zij ingeschreven zijn. Er kan dan ook niet uitbetaald worden. Als de werknemers volgend jaar terugkomen, begint het hele riedeltje opnieuw. Ondernemer 10 schrijft alle werknemers in dat zij langer dan vier maanden blijven, anders is het niet te doen. Bij een korter verblijf moeten de arbeiders eigenlijk naar het RNI in Alkmaar en dat levert aan alle kanten problemen op; met werken, maar ook met uitbetalen.

Ambtenaar 2 (BRP gemeente Medemblik) wil alles zo praktisch mogelijk opzetten, maar moet iemand in persoon zien bij in- of uitschrijving. Zij wil naar een formulier, maar daar moet een vertrouwensband voor zijn (tussen werkgever en gemeente) en dat is niet altijd mogelijk. Het is bijvoorbeeld jammer dat een groot bedrijf niet weet waar hun buitenlandse werknemers verblijven.

De gespreksleider hoort dat bij de huisvesting spelregels horen, zoals registreren. Ziet Ria dat in de toekomst makkelijker gaan?

Ondernemer 10 wijst erop dat de gemeente Hollands Kroon inschrijfavonden voor buitenlandse werknemers organiseert. Dat zou voor de gemeente Medemblik ook heel praktisch zijn. Lastig is dat op haar adres dertig personen staan ingeschreven, maar het in- en uitschrijven loopt wel eens langs elkaar. Ondernemer 10 vindt het raar dat zij geen informatie van de gemeente Medemblik krijgt over de inschrijvingen op haar eigen adres. Dit alles in verband met de Wet op de Privacy.

Ambtenaar 2 onderkent dit probleem en wil dit oplossen. De gemeente Medemblik kan bijvoorbeeld apparatuur aanschaffen om bij de grote bedrijven langs te gaan. Zij is blij met Ondernemer 10 omdat zij precies weten hoeveel mensen er zijn.

Pauze

Wethouder Nederpelt stelt zichzelf voor en erkent dat de huisvesting van buitenlandse werknemers zeer belangrijk is.

De gespreksleider concludeert dat duidelijk is geworden dat er veel gezamenlijkheid zit in behoefte om huisvesting goed te regelen. Dat vinden de werkgevers, huisvesters en

gemeente alle drie. De input is af en toe heel verschillend. Daar moet de politiek mee aan de slag en men vraagt meer Ria's.

Aanbevelingen van de ondernemers

Van Delden neemt de aanbevelingspunten van zijn tafel stuk voor stuk door:

Onafhankelijke beoordeling behoefte;

Eenduidig beleid, maar ook van de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst (met duidelijke definities);

College bevoegd maken;

Checklist vergunning, er is meer dan een omgevingsvergunning nodig;

Bezetting versus aantal bedden;

Leer van anderen, zoals Hollands Kroon et cetera;

Botsproeven (beleid op papier lijkt goed, maar werkt dat in de praktijk ook?);

Koppel huisvesting aan werkgever;

Rekening houden met groepen;

Mobiliteit >25 km moet korter worden;

Keurmerk huisvesting niet nodig, want daar zorgt de markt zelf voor.

De gespreksleider vraagt wat men vond van grootschalige huisvesting.

Van Delden meldt dat naar voren kwam dat men wil kijken naar een passende oplossing.

Verschillende groepen van verschillende bedrijven in één locatie leveren vaak problemen op.

Geconstateerd wordt dat bedrijven, zoals bijvoorbeeld Action, moeten investeren voor hun

eigen mensen. Als er minder mensen zijn, kan dat niet gemengd worden.

Er wordt op gewezen dat sommige bedrijven al samenwerken. Als er een onafhankelijke beoordeling is, hoeft de politiek zich niet hierin te mengen.

Van Delden vult aan dat gekeken moet worden naar de behoefte van de aanvrager.

Richelle heeft aanbevelingsaantekeningen gemaakt van de andere tafel:

Regionale aanpak;

Locaties aanwijzen;

College besluit – goede beleidskaders;

Meer ervaren BRP-specialisten;

Informatieflyer met uitleg/regels voor iedereen;

Inventarisatie aantallen belangrijk, maar verschilt per onderneming – wel starten;

Rekening houden met alle facetten van woon-, leefomgeving (maak het makkelijk);

Op locatie huisvesting inschrijven en gelijk de papieren in orde maken voor het uitschrijven;

Eén regel nachtregistratie of inschrijven;

Huisvesting naar behoefte;

Luisteren naar de wensen van buitenlandse werknemers;

Extra woonbehoefte aantonen (starters, arbeiders et cetera);

Goed voorzieningenniveau – vergunning, voor onbepaalde tijd;

Regionaal, maar nu eerst lokaal;

Doorstroming versus tijdelijk wonen.

Ondernemer 5 zegt dat de minister aanjaagteams wil zetten op huisvesting. Misschien kan de gemeente Medemblik hiervan gebruik maken.

De wethouder is bezig met de huisvesting en kent de brief waar ondernemer 5 op duidt. De versnelling wil men inzetten. Op papier is dat aanwezig, maar in de praktijk nog niet. De krapte op de arbeidsmarkt ziet men overal terug. Kwalitatief goede mensen beschikbaar krijgen is een uitdaging. Het aanjaagteam heeft echt hierop ingezet.

Ondernemer 5 vraagt hoe hiervan gebruik gemaakt kan worden.

De wethouder antwoordt dat de gemeente het kent. Voor plannen kan hierop ingetekend worden.

De gespreksleider zegt dat migranten inwoners worden, dat is belangrijk om het contingent (om meer woningen te mogen bouwen) omhoog te krijgen.

Het is lastig van alle diverse input een eenduidig verhaal te maken. Eén ding viel erg op: er zijn complimenten gegeven voor de manier waarop de abtenaren en het college de urgentie zien. De politiek ziet dat nog niet zo sterk. Het is belangrijk niet nog heel lang te studeren, maar de behoefte en het niveau (long stay, short stay of blijvers) te inventariseren. Dat hoeft niet ingewikkeld te zijn.

Van Delden noemt het fantastisch als we dat spoedig kunnen doen.

Benadrukt wordt dat men niet eerst moet inventariseren, maar nu alvast starten met bouwen. Dat wordt ook bevestigd door de mensen van de andere tafel.

De gespreksleider informeert wat de aanwezigen vonden van deze avond; was het zinvol?

Alle aanwezigen vonden deze avond zinvol.

De gespreksleider is daar blij om. De ambtenaren gaan hiermee verder. Volgende week is de themaraad waarin de raadsleden het evaluatierapport zullen bespreken. Iedereen is van harte welkom, maar het woord is aan de raadsleden. Bedankt voor de aanwezigheid vanavond.

Ondernemer 5 vraagt een afschrift van de samenvatting.

De wethouder vindt het belangrijk dat iedereen gekomen is. Er worden notulen gemaakt. De gemeente heeft gemeend het op deze manier te moeten organiseren, ook richting de gemeenteraad. Het afgegeven signaal wordt opgepakt. De vervolgstap is de gemeenteraad. In het kader van het verwachtingsmanagement zit men hier behoorlijk eensgezind met elkaar. Veel verzoeken worden nu geweigerd op basis van NIMBY ('Not in my backyard') daar moeten we verandering in brengen..

Er is een mooie spreiding van raadsleden die mensen weten te mobiliseren. De ene groep is van mening dat bedrijven zo goed mogelijk gefaciliteerd moeten worden. In West-Friesland is een andere grote groep raadsleden die zegt: einde aan de groei en we doen het maar met minder mensen. Daar zit een gat tussen. Niet alle aanbevelingen zullen direct worden overgenomen. Er moet beleid komen waar we iets mee kunnen. Hartelijk bedankt voor de aanwezigheid en inbreng vanavond.

Sluiting 22.45 uur.